

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem Mgr. Danielem Macháčkem v právní věci

žalobce: [redacted], narozený [redacted],
bytem [redacted],
zastoupeného advokátem: JUDr. Jaromír Bayer, se sídlem Jeremiášova
1705/18, 370 01 České Budějovice,

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČ 00025429,
se sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2,

o zaplacení částky 226 136 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Řízení **se** co do částky 26 136 Kč **zastavuje.**
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci částku 50 000 Kč, do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žaloba **se** co do částky 150 000 Kč **zamítá.**
- IV. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 40 929,20 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal vydání rozhodnutí, kterým by byla žalovanému uložena povinnost zaplatit mu částku 26 136 Kč, která představuje náklady za právní zastoupení vzniklé žalobci v trestním řízení, kde bylo vydáno nezákoně rozhodnutí. Dále se žalobce z tohoto titulu domáhal přiměřeného zadostiučinění ve výši 200 000 Kč, neboť tato skutečnost výrazně ovlivnila jeho osobní a pracovní život, když je osobou s bezpečnostní prověrkou, tak mu hrozila ztráta zaměstnání.
2. Žalovaná k žalobě uvedla, že u ní žalobce dne 31. 7. 2019 uplatnil nárok na poskytnutí náhrady škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. v příslušném znění ve výši 226 136 Kč. Požadavku žalobce na náhradu nákladů právního zastoupení bylo vyhověno co do částky 23 050,50 Kč, když některé úkony právní pomoci nebyly uznány a jako satisfakce nemajetkové újmy způsobené jeho trestním stíháním byla poskytnuta omluva v dopise ze dne 1. 11. 2019, což je dostačující.
3. Z předvolání obviněného ze dne 7. srpna 2017 bylo zjištěno, že žalobce byl předvolán Policií ČR k vyšetřování trestního oznámení ČSOB Pojišťovny ohledně pojistné smlouvy č. [REDAKCE].
4. Z usnesení Policie České republiky ze dne 7. srpna 2017 bylo zjištěno, že bylo zahájeno trestní stíhání žalobce a [REDAKCE], obviněných ze spáchání přečinu pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c), odst. 4 trestního zákoníku spáchaného ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku formou spolupachatelství dle § 23 trestního zákoníku.
5. Z obžaloby ze dne 3. 10. 2017 bylo zjištěno, že státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích podal na oba výše jmenované obžalobu z důvodu, že po společné dohodě a vzájemné součinnosti se zjištěným záměrem získat neoprávněné pojistné plnění ve výši 62 006,33 Kč, za poškození vozidla VW Golf Sportsvan, RZ: [REDAKCE], dne 11. 2. 2016 ve 12.34 hodin na přesně nezjištěném místě v Českých Budějovicích, [REDAKCE] jako údajný viník dopravní nehody, prostřednictvím telefonní linky ČSOB Pojišťovny, a.s. nahlásil pojistnou událost pojistné smlouvy č. [REDAKCE], kterou uzavřel dne 3. 12. 2013 v rámci pojistění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla Peugeot Partner, RZ: [REDAKCE], a vědomě uvedl nepravdivé okolnosti o existenci, vzniku, průběhu a následku dopravní nehody. Žalobce toto následně telefonicky opakovaně potvrdil. Po odmítnutí plnění pojistnou [REDAKCE] oznámil, že se zmýlil, a jako vozidlo, které mělo způsobit jím ohlášenou dopravní nehodu ze dne 11. 12. 2015, označil vozidlo značky Peugeot 306, RZ: [REDAKCE], a pojistné plnění uplatnil z pojistné smlouvy č. [REDAKCE], přičemž i tato varianta byla vyhověným znaleckým posudkem z oboru silniční dopravy vyvrácena. Tímto měli spáchat přečin pojistného podvodu podle § 210 odst. 1 písm. c), odst. 2, odst. 4 trestního zákoníku ve formě spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku.
6. Z rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 3. 2019, č. j. 6 T 139/2017-357, bylo zjištěno, že oba výše jmenovaní byli zproštěni obžaloby, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž jsou obžalovaní stíháni. Rozsudek neobsahuje odůvodnění.
7. Z dopisu ze dne 30. 7. 2019 bylo zjištěno, že žalobce uplatnil u žalované předmětný nárok ve výši 226 136 Kč podle zákona č. 82/1998 Sb.
8. Z dopisu ze dne 1. 9. 2017 bylo zjištěno, že Národní bezpečnostní úřad zahájil řízení podle § 101 zákona č. 412/2005 Sb. o zrušení platnosti osvědčení fyzické osoby pro stupeň utajení Důvěrné, č. NBÚ-113737, vydaného dne 21. 2. 2017, neboť se vyskytla důvodná pochybnost o tom, že žalobce jako držitel této veřejné listiny i nadále splňuje podmínky pro její vydání uvedené v § 12 zákona.
9. Z osvědčení fyzické osoby ze dne 21. 2. 2017 bylo zjištěno, že bylo vydáno žalobci na stupeň utajení Důvěrné.
10. Z dopisu ze dne 31. 7. 2019 bylo zjištěno, že žalovaná potvrdila doručení žádosti žalobce ze dne 30. 7. 2019.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.

11. Z dopisu ze dne 1. 11. 2019 bylo zjištěno, že žalovaná oznámila žalobci, že mu uhradí částku 23 050,50 Kč představující náklady právního zastoupení, když stížnost u usnesení o zahájení trestního stíhání by měla být účtována jako úkon ve výši poloviční sazby a k nahlédnutí do spisu nebyl vyzván, a proto nebyla přiznána celá částka 26 136 Kč, ale o 1,5 úkonu méně. K uplatněnému nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu vyslovila žalovaná omluvu za nezákonný postup orgánů činných v trestním řízení, v jehož důsledku bylo vydáno nezákonné rozhodnutí o zahájení trestního stíhání žalobce.
12. Z pracovní smlouvy ze dne 31. 12. 2016 bylo zjištěno, že CB Servis Centrum s.r.o., IČ: 48201464, zastoupená [REDAKCE] jako jednatelem, uzavřela s žalobcem pracovní smlouvu s tím, že zaměstnanec nastoupí do práce dne 1. 1. 2017 jako referent prodeje, správce e-shopu, a pracovní poměr byl sjednán na dobu určitou do 31. 12. 2017.
13. Z platového výměru žalobce ze dne 31. 12. 2016 bylo zjištěno, že mu byla stanovena měsíční základní mzda ve výši 16 000 Kč.
14. Z dodatku č. 1 ze dne 29. 12. 2017 ke smlouvě ze dne 31. 12. 2016 bylo zjištěno, že zaměstnavatel počínaje dnem 1. 1. 2018 změnil pracovní poměr na dobu neurčitou.
15. Z výslechu svědka [REDAKCE], otce žalobce, jednatele a společníka firmy CB Servis Centrum s.r.o., bylo zjištěno, že jeho syn nastoupil do pozice administrativní, správy informačních věcí a internetového obchodu, což mohl vykonávat bez bezpečnostní prověrky a bez zbrojního průkazu. Prověrku si udělal, neboť s ním počítal, že nastoupí do pozice druhého jednatele, kde je to potřeba vzhledem k činnosti firmy se zbraněmi. Zároveň zbrojní průkaz si neudělal, neboť na to je třeba se připravit a nabýt nějaké znalosti. Zda si žalobce podal žádost o zbrojní průkaz do zahájení trestního stíhání v srpnu 2017, nebo do srpna 2018, však neví. Bylo potřeba, aby začal manipulovat ve skladu se zbraněmi a střelivem, chtěli tedy jeho pracovní pozici rozšířit, ale to už pak vzhledem k trestnímu stíhání nešlo udělat. Na tuto pracovní pozici musel přijmout jiného nového člověka, který by mohl manipulovat se zbraněmi a komunikovat s armádou a policií. Přijal ho někdy v roce 2018, když trestní řízení nemělo konce. Už ve firmě nestíhal. Pracovní pozice žalobce se rozšířila, může nyní díky zbrojnímu průkazu manipulovat i se střelivem, účastnit se nějakých úkonů s tím nově přijatým člověkem, zaškolovat se a budovat si praxi. V průběhu letošního roku budou řešit, že by se měl stát druhým jednatelem. Kdyby tedy nebyl trestně stíhán, zažádal by si o zbrojní průkaz, jeho pozice by byla rozšířená o manipulaci se zbraněmi a zaškoloval by ho v zakázkách pro vojáky a policii. Pokud by byl shledán vinným, tak by vzhledem k rodinným vztahům nebylo vhodné, aby v té pracovní pozici pokračoval. Asi by si hledal jinou práci. Trestní stíhání ovlivnilo jejich rodinu, bavili se o tom, připadalo jim to nelogické.
16. Z výslechu žalobce jako účastníka v řízení bylo zjištěno, že někdy v polovině roku 2017 se plánovalo, že se začne učit a pak začne dělat nějaké věci se svým otcem. Vzhledem k trestnímu stíhání si nemohl udělat zbrojní průkaz, udělal ho ihned po skončení trestního stíhání. Po nástupu do práce řešil bezpečnostní prověrku, v době trestního stíhání bylo zahájeno řízení o zrušení této prověrky a až po jeho skončení mu byla obnovena. Je to pro něj ponaučení do života, byl nabourán, pak byl souzen za něco, co nezpůsobil. Byl nedůvodně roky popotahován po soudech. Měl to v hlavě, přemýšlel o tom, nebyl to dobrý pocit, když dostal obálku, že je trestně stíhán. Je svobodný, dítě nemá. Jeho pozice ve firmě byla taková, že spravoval e-shop a dělal návody k obsluze. Při manipulaci se zbraní tedy musel být vždy s ním člověk, který zbrojní průkaz má. Potřebuje produkty znát, vše nevyčte z papírů. Ve firmě je jeho bratr, který dělá grafiku, manželka a matka dělá finance. Pak je tam ještě jeden člověk, který rozváží a další člověk, který sídlí v Praze a komunikuje se zahraničím a objednává zboží. Otec, bratr a jeho manželka vlastní zbrojní průkaz. Nyní je stále ve stejné pracovní pozici. Je v řešení, že by ho otec chtěl jmenovat jednatelem a zbrojířem, který může manipulovat se zbraní. Bez zbrojního průkazu by nemohl postupovat kariérně. Bez bezpečnostní prověrky by sice mohl zůstat ve své pozici, ale zvažoval by, zda tam za těchto okolností vlastně chce být. O trestním řízení řekl jen okruhu nejbližších, kamarádů, divili se, jak je to možné. Ptali se

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.

stále, jak se cítí. V pracovním kolektivu se to projevilo tak, že stále potřeboval člověka se zbrojním průkazem, který k němu musel chodit a nemohl dělat svou práci. Zda se trestním řízením změnila jeho psychika neví, ale nebyl to hezký pocit. Nebyl na tom úplně špatně, ale přemýšlel nad tím. Nyní má příjem asi 26 000 Kč hrubého, předtím měl 21 000 Kč. Před soudem nechtěl s odstupem času vypovídat, protože by mohl podat nějaké nepravdivé informace.

17. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. v příslušném znění stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
18. Podle § 5 téhož zákona stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.
19. Podle § 7 odst. 1 téhož zákona právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
20. Podle § 8 odst. 1 téhož zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
21. Podle § 14 odst. 1 téhož zákona nárok na náhradu škody se uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6.
22. Podle § 14 odst. 3 téhož zákona uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.
23. Podle § 31a odst. 1 téhož zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.
24. Podle § 31a odst. 2 téhož zákona zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédně k závažnosti vzniklé újmy a okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
25. Podáním ze dne 17. 12. 2019 vzal žalobce žalobu co do částky 26 136 Kč s příslušenstvím zpět vzhledem k tomu, že žalovaná žalobci po podání žaloby uhradila částku 23 050,50 Kč, a proto bylo řízení v tomto rozsahu podle § 96 odst. 2 o.s.ř. zastaveno. Zastavení řízení v tomto rozsahu ve smyslu § 146 odst. 2 o.s.ř. zavinila žalovaná, která skoro celou požadovanou částku uhradila až v průběhu řízení.
26. Na základě právního posouzení zjištěného skutkového stavu dospěl soud k závěru, že je žaloba zčásti důvodná. Z důkazů vyplývá a mezi účastníky je nesporné, že bylo vydáno nezákonné rozhodnutí v trestním řízení ohledně žalovaného, a vznikl mu tak ve smyslu § 7 odst. 1 nárok na náhradu škody. Žalobce řádně nárok uplatnil nejprve u žalované, která však jako zadostiučinění poskytla pouze omluvu. Mezi účastníky bylo sporné, zda v daném případě postačuje jako zadostiučinění nemajetkové újmy omluva žalované ze dne 1. 11. 2019, nebo mu náleží zadostiučinění v penězích. Pokud jde o trestní řízení, tak se vlastně nepodařilo zcela objasnit, jak se údajná dopravní nehoda vlastně odehrála, byly tam určité nesrovnalosti, když byla měněna tvrzení o jejím průběhu a vozidlech, každopádně není jasné, proč žalobce odmítl vypovídat, když se cítil nevinným, ačkoliv svou výpověď před soudem mohl přispět k objasnění situace a urychlení trestního řízení. Každopádně je soud vázán rozsudkem, který ho zprostil obžaloby s odůvodněním, že nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž jsou obžalovaní stíháni. Obžaloba byla postavena zejména na znaleckém posudku, podle kterého nemohlo vzniknout poškození vozidel tak, jak tvrdili oba obvinění. Teprve v průběhu řízení před soudem se totiž obžalovaným podařilo získat znalecké posudky, které nevyloučily jejich verzi, a na základě toho byli zproštěni obžaloby. Soud přihlédl k tomu, že žalobce byl obžalován pouze z přečinu pojistného podvodu ve stadiu pokusu,

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.

tedy nikoliv ze závažného trestného činu, nehrozila mu tedy nijak vysoká trestní sazba, ani se nejednalo o obžalobu např. z nějakého zavrženíhodného násilného jednání. Nicméně v případě žalobce došlo trestní řízení až k soudu, nebylo zastaveno již v průběhu vyšetřování, což je více traumatizující, neboť se tím zvyšuje riziko odsouzení. Řízení v daném případě trvalo 20 měsíců, když v judikatuře jsou známy případy, kdy bylo řízení zastaveno již po několika měsících, naopak se zase nejednalo o roky.

27. Pokud žalobce tvrdil, že mu vznikla újma z hlediska pracovního, tak soud dospěl k závěru, že nešlo o závažný zásah, ale spíše nepříjemné komplikace. Žalobce pracoval ve společnosti CB Servis Centrum s.r.o., kde jednatelem je jeho otec, a to na pozici referenta prodeje a správce e-shopu na dobu určitou do 31. 12. 2017. V době trestního řízení tedy neměl jistotu zaměstnání na dobu neurčitou, tedy ani perspektivu postupu. Až v průběhu trestního stíhání mu zaměstnavatel změnil pracovní smlouvu na dobu neurčitou, evidentně mu tedy tyto okolnosti moci nevadily v dalším zaměstnávání žalobce, když ani nevyčkal, jak bude ukončeno trestní řízení. Svou úlohu patrně sehrálo, že jednatelem firmy byl jeho otec a většina zaměstnanců byla tvořena členy jeho rodiny, takže hrozba propuštění ze zaměstnání i v případě odsouzení byla minimální. Žalobce pracoval na pozici, kde nepotřeboval zbrojní průkaz, jak potvrdil ve výpovědi jeho otec a jednatel firmy, nebo to byla pouze určitá komplikace řešitelná spoluprací s jiným zaměstnancem. Pro žalobce nebyla ani otázka zbrojního průkazu patrně moc důležitá, pokud neví, zda si o něj požádal. Žalobce podle soudu nebyl ani s ohledem na případné odsouzení ohrožen ve svých příjmech na živobytí, neboť mohl zůstat na stejné zaměstnanecké pozici s příjmem okolo 26 000 Kč měsíčně. Zmiňovaný postup v rámci struktury společnosti na pozici jednatele nebyl patrně moc aktuální, když trestní řízení bylo skončeno v březnu 2019 a za celý rok nedošlo k jeho realizaci, ač tomu již nic nebránilo. Zásah do pracovní sféry žalobce tak představuje pouze odklad získání zbrojního průkazu a s tím spojené postupné zaškolování pro další pracovní úkoly. Vliv trestního řízení na psychiku žalobce a jeho rodinu a přátele nebyl také nijak zásadní, jinak by si jistě již v žalobě na tyto skutečnosti výrazněji postěžoval, ale bylo tak učiněno až k výzvám soudu. Soud oceňuje upřímné vyjádření žalobce, že na tom nebyl úplně špatně, ale přemýšlel nad tím, což je okolnostem odpovídající. Žalobce zatím nemá manželku ani děti, které by trestním řízením mohli být zasaženi, ale z výpovědi vyplývá, že pro rodinu a nejbližší přátele to bylo nepříjemné a řešili to. Pracovně žalobce není na viditelné či veřejné pozici, ani ve firmě neměl pracovní zařazení, kde by se fakt jeho trestního stíhání mohl výrazněji projevit na jeho společenské pověsti či cti.

28. Vzhledem k tomu, že ve smyslu judikátu Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1294/2018 účastníci nedoplňli svou argumentaci o příklady soudní praxe odůvodňující konkrétní formu, případně výše odškodnění, provedl soud srovnání hodnoceného případu s jinou známou rozhodovací praxí. Porovnání bylo provedeno zejména s obdobným typem trestné činnosti pojistného podvodu. Např. judikát Nejvyššího soudu ČR spis. značky 30 Cdo 743/2017 se týká případu, kde trestní řízení trvalo 3 roky a bylo skončeno až po odvolání u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Došlo tam k vypovězení lékařské smlouvy obviněného, objevily se negativní reakce pacientů a v rámci myslivosti mu chyběl zbrojní průkaz. Odškodnění zde bylo přiznáno ve výši 400 000 Kč. Jednalo se tedy o případ, kdy trestní řízení trvalo výrazně déle, než v daném případě, a mělo konkrétní dopady na pracovní činnost dotčeného i jiné negativní dopady. Naopak u judikátu sp. zn. 30 Cdo 4818/2015 byla přiznána jen omluva jako zadostiučinění, když trestní řízení trvalo pouze šest měsíců a bylo ukončeno po zkráceném přípravném řízení rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích. Nebyl tam na rozdíl od této věci zjištěn žádný zásah do sféry pracovní či do soukromí. Dále je to např. judikát sp. zn. 30 Cdo 1684/2010, kde trestní řízení trvalo 7 měsíců, k zastavení došlo ještě ve fázi u o státního zastupitelství a nebyla tam zjištěna újma v profesní oblasti. Bylo však přihlédnuto zejména k tomu, že v rodině dotčeného byla provedena velmi nepříjemná domovní prohlídka, kdy jeho rodina byla ohrožována zbraněmi a případ byl také medializován. I tak Nejvyšší soud ČR nakonec konstatoval, že přiznaná výše zadostiučinění 100 000 Kč je dosti vysoká.

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.

- 29.S přihlédnutím ke všem skutečnostem výše uvedeným a při porovnání se zmíněnou judikaturou dospěl soud k závěru, že omluva žalované není dostačující a je namístě žalobce odškodnit ve formě peněz, kdy přiměřenému zadostiučinění odpovídá částka 50 000 Kč. Co do zbylé částky 150 000 Kč tedy musela být žaloba zamítnuta.
- 30.O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 3 o.s.ř., když sice měl žalobce ve věci úspěch jen částečný, ale rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. Náklady řízení představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 4 000 Kč, odměna advokáta podle § 7 za 7 úkonů právní služby (převzetí a příprava, žádost o poskytnutí náhrady, podání žaloby, částečné zpětvzetí, účast na jednání dne 8. 1. 2020 a účast na jednání před soudem dne 5. 2. 2020, kdy byly započaty 2 dvouhodiny) po 4 060 Kč, hotové výdaje dle § 13 téže vyhlášky za 7 úkonů právní služby po 300 Kč a daň z přidané hodnoty podle § 137 o.s.ř. ve výši 6 409,20 Kč.
- 31.O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

Na základě tohoto rozhodnutí lze podat návrh na soudní výkon či exekuci, pokud povinnosti v něm uložené nebudou dobrovolně splněny.

České Budějovice 5. února 2020

Mgr. Daniel Macháček, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Kubecová.